

De grote projecten in Nederland verzanden in procedures

<https://www.telegraaf.nl/financieel/613139312/toparchitect-adriaan-geuze>

„Ik vind het onverteerbaar dat wij als belastingbetalers en inwoners geen invloed blijken te hebben op het hele klimaatdebat. De inrichting wordt aan klimaattafels besloten, met partijen als Shell en de ANWB erbij. Ik kan niet stemmen op die organisaties. We leven voor dat soort zaken helemaal niet in een democratisch land, hier kunnen partijen onze toekomst onderling regelen. Terwijl democratische steun extreem relevant is voor grote opgaven.”

Wat doet Nederland fout?

„In Nederland kun je bezwerend zeggen dat iets goed beleid is. Maar dat is papier, dat is niks. Het máken van het project verwordt tot een eindeloze procedure met een hachelijke uitkomst. Als je in Nederland grootschalig zaken wilt veranderen is er vanwege alle procedures geen enkele garantie dat het er komt. Er gaat zoveel kapitaal verloren.”

Op uw terrein?

„Er moeten grootschalige en complexe opgaven opgelost worden die een langere termijn vragen. Neem de landbouw, het energievraagstuk, de klimaatagenda, de woningnood, de grote infrastructuur. Na het ondertekenen van het klimaatakkoord van Parijs en de stikstofcrisis zou je zeggen: we maken een planningsautoriteit vanuit vier betrokken ministeries om die zaken met een langere adem én democratische besluitvorming te regelen. Dat deden we altijd succesvol bij de grote projecten. Nee, men zoekt eendimensionale oplossingen en er komen eerst juristen aan tafel. Er komen procedures. Maar bij een lekkage thuis bel je een loodgieter, de vakman, en niet de advocaat.”

Vanwaar uw liefde voor het landschap?

„Ik kom uit een ingenieursfamilie. Mijn grootvader zat in het dijkenmanagement. Ik groeide op in de polders rondom Dordrecht, de Alblasserwaard, de Hoeksewaard. Vissen, spelevaren in de Biesbos. Daar ligt de kiem. Ik ben ook schatplichtig aan mijn Wageningse opleiding in een bijzondere tijd: men was toen met de laatste delen van de Zuiderzeekwerken en de Deltawerken bezig, de laatste grote ruilverkavelingen, de uitbouw van de Rotterdamse haven en Schiphol.”

U reist veel: is Nederland bijzonder?

„Nederland is bedwélmend mooi, verpletterend. De variatie aan landschappen is niet te geloven zo groot. Onze bodem is extreem gevarieerd, van rijke jonge zeeklei, natte veengronden tot arme zandbodems. In Nederland heb je daarom divers cultuurlandschap met specialistische landbouw: grootschalige akkerbouw, veenweide melkveehouderij, kassen, boomkwekers, bloembollen. Maar 4% van onze aarde is vruchtbaar land. In delta's vind je goede gronden met water, daar kun je alles verbouwen. En een delta is Nederland; neem dat toch serieus. Je moet cynisch zijn om in een Zuiderzeepolder, met de beste bodem op aarde, datacenters te bouwen.”